

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренцијски савјет

MIŠLJENJE

**po zahtjevu odvjetnice Ezmane Turković iz Marić & Co Advokatskog društva d.o.o., Mehmeda
Spahe 26, 71 000 Sarajevo**

**Sarajevo,
prosinac, 2023. godine**

Broj: 01-26-7-014-6/23
Sarajevo, 20.12.2023. godine

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, na temelju članka 25. stavak (1) točka f) Zakona o konkurenciji („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj 48/05, 76/07 i 80/09), a po Zahtjevu za mišljenje odvjetnice Ezmane Turković iz Marić & Co Advokatskog društva d.o.o., na 131. (stotintridesetprvoj) sjednici održanoj dana 20.12.2023. godine, donijelo je

MIŠLJENJE

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Konkurencijsko vijeće) je dana 20.11.2023. godine zaprimilo zahtjev za davanje mišljenja broj: 01-26-7-014-1/23 (u daljnjem tekstu: Zahtjev) od odvjetnice Ezmane Turković iz Marić & Co Advokatskog društva d.o.o., Mehmeda Spahe 26, 71 000 Sarajevo (u daljnjem tekstu: Podnositelj zahtjeva).

U Zahtjevu je opisan hipotetski slučaj koncentracije, te Podnositelj zahtjeva sukladno članku 25. Zakona o konkurenciji („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj 48/05, 76/07 i 80/09) (u daljnjem tekstu: Zakon o konkurenciji) traži od Konkurencijskog vijeća da donese mišljenje da li postoji obveza prijave koncentracije na temelju članka 14. stavak (1) Zakona o konkurenciji.

Dana 1.12.2023. godine, Konkurencijsko vijeće je uputilo Podnositelju zahtjeva dopis kojim su traženi podatci vezani na koncentraciju. Podnositelj zahtjeva je blagovremeno dostavio tražene podatke.

Podnositelj zahtjeva navodi sljedeće:

- Pravni temelj za koncentraciju obično je stjecanje ili kupovina većinskog udjela od strane kupca u ciljnom društvu. Kupac kupuje udjele koje prodavatelj posjeduje u ciljnom društvu. Većina tih transakcija uključuje kompanije iz Europske unije, gdje prag prodavatelja nije mjerodavan u svezi s obvezom podnošenja prijave koncentracije. U takvim scenarijima često je slučaj da kupac (zajedno sa svojom grupom) i ciljno društvo zajedno ostvaruju ukupni prihod na svjetskom tržištu koji premašuje 100.000.000,00 milijuna KM.
- U praksi se često događa da ukupni prihod ciljnog društva na teritoriju Bosne i Hercegovine ne prelazi 8.000.000,00 KM. Međutim, kako kupčeva grupa i prodavateljeva grupa svaka ostvaruju ukupni prihod veći od 8.000.000,00 milijuna KM na tržištu Bosne i Hercegovine, u takvim situacijama nije jasno koji se gospodarski subjekti smatraju „sudionicima koncentracije“ u svrhu utvrđivanja obveze podnošenja prijave koncentracije. U svezi s tim, željeli bismo od Konkurencijskog vijeća zatražiti smjernice je li potrebno uzeti u obzir samo promet kupca i njegove grupe, te promet ciljnog društva, ili treba uzeti u obzir i promet koji su prodavatelj i njegova grupa ostvarili na tržištu Bosne i Hercegovine.
- Na početku takvih upita često nam nedostaje informacija o mjerodavnom tržištu, bilo proizvodnom ili zemljopisnom smislu. Dok istražujemo specifično tržište i da li sudionici zajedno posjeduju udjel veći od 40%, ove informacije često nisu poznate stranama na početku koncentracije. Ipak, obično su svjesni informacija koje se odnose na ukupni prihod koji se generira.

Prilikom izrade mišljenja Konkurencijsko vijeće se koristilo odredbama članka 12. stavak (1) i članka 14. stavak (1) Zakona o konkurenciji, kao i odredbama članka 2. Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijima za ocjenu koncentracija gospodarskih subjekata („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine”, broj 34/10) (u daljnjem tekstu: Odluka).

Konkurencijsko vijeće kao bitne za predmetni Zahtjev ističe odredbe članka 12. stavak (1) i stavak (2) Zakona o konkurenciji, koje glase:

„ (1) Koncentracijom u smislu ovog Zakona o konkurenciji, smatra se:

a) spajanje ili pripajanje neovisnih gospodarskih subjekata ili dijelova gospodarskih subjekata;
b) stjecanje kontrole ili vladajućeg utjecaja jednog gospodarskog, odnosno više gospodarskih subjekata nad drugim, odnosno nad više drugih gospodarskih subjekata ili dijelom drugog gospodarskog subjekta, odnosno dijelovima drugih gospodarskih subjekata, i to:

- 1) stjecanjem kupovinom većine dionica ili udjela osnovnog kapitala; ili
- 2) stjecanjem većine prava glasa; ili
- 3) na drugi način, sukladno odredbama zakona koji reguliraju osnivanje gospodarskih subjekata i njihovo upravljanje;

c) zajedničko ulaganje na dugoročnoj osnovi, dva ili više neovisnih subjekata, koji djeluju kao neovisan gospodarski subjekt.

(2) Stjecanje kontrole u smislu stavka (1) ovog članka ostvaruje se putem prava, zaključivanjem sporazuma ili drugim sredstvima kojima jedan ili više gospodarskih subjekata, bilo posebno, bilo zajednički, uzimajući u obzir sve pravne i činjenične okolnosti, stječu mogućnost ostvarivanja vladajućeg utjecaja nad jednim ili više gospodarskih subjekata“.

Odredbe članka 14. stavak (1) Zakona o konkurenciji glase:

"(1) Namjeravanu koncentraciju gospodarskih subjekata, iz članka 12. stavak (1) ovog zakona, sudionici koncentracije su obvezni prijaviti, i to kada su ispunjeni slijedeći uvjeti:

- a) da ukupni godišnji prihod svih sudionika koncentracije ostvaren prodajom roba i /ili usluga na svjetskom tržištu iznosi 100.000.000,00 KM po završnom računu u godini koja je prethodila koncentraciji; i
- b) da ukupni godišnji prihod svakog od najmanje dva gospodarska subjekta sudionika koncentracije ostvaren prodajom roba i /ili usluga na tržištu Bosne i Hercegovine iznosi najmanje 8.000.000,00 KM po završnom računu u godini koja je prethodila koncentraciji, ili ako je njihov zajednički udjel na mjerodavnom tržištu veći od 40%."

Odredbe članka 2. Odluke, kojima se pojašnjava članak 14. stavak (1) Zakona o konkurenciji glase:

"Namjeravanu koncentraciju gospodarskih subjekata iz članka 12. Zakona o konkurenciji, sudionici koncentracije su obvezni prijaviti i to: a) gospodarski subjekti sa sjedištem i prebivalištem u inostranstvu ukoliko su ispunjeni uvjeti iz članka 14. stavak (1) točke a) i b) Zakona o konkurenciji, i b) gospodarski subjekti sa sjedištem i prebivalištem u Bosni i Hercegovini ukoliko su ispunjeni uvjeti iz članka 14. točka b) Zakona o konkurenciji."

Postupajući po podnesenom Zahtjevu, analizom svih dostavljenih podataka i činjenica iz Zahtjeva, koji se odnosi na hipotetski opisan slučaj, a na temelju članka 25. stavak (1) točka f) Zakona o konkurenciji, Konkurencijsko vijeće daje slijedeće mišljenje:

Zakon o konkurenciji u članku 12. propisuje koja postupanja na tržištu od strane gospodarskih subjekata predstavljaju koncentraciju. Članak 14. Zakona o konkurenciji propisuje koji se uvjeti na tržištu trebaju ispuniti da bi postojala obveza prijave koncentracije.

Člankom 2. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj 18/06 i 34/10) utvrđeno da je Konkurencijsko vijeće isključivo nadležno za definiranje mjerodavnog tržišta za svaki pojedinačni slučaj namjeravane koncentracije.

Analizom hipotetski opisanog slučaja, Konkurencijsko vijeće je mišljenja kako bez konkretno dostavljene dokumentacije, bez mogućnosti raspolaganja sa stvarnim podacima, nije u mogućnosti utvrditi postoji li, ili ne postoji obveza prijave koncentracije, odnosno da li činjenice koje su navedene u Zahtjevu predstavljaju uvjete iz članka 14. Zakona o konkurenciji.

Ovo mišljenje je dano isključivo na temelju podataka navedenih u Zahtjevu, te ukoliko dani podatci odstupaju od stvarnog činjeničnog stanja, ovo mišljenje se ne može primijeniti.

Predsjednica

Adisa Begić

Dostaviti:

- Odvjetnici Ezmani Turković iz Marić & Co Advokatskog društva d.o.o., Mehmeda Spahe 26, 71000 Sarajevo i
- u spis.